

DOLENJSKA IN BELA KRAJINA

Regija ima ugodno okolje za inoviranje

Inovacije in digitalizacija prispevajo k povečanju učinkovitosti in produktivnosti podjetij, avtomatizacija in z njo povezana digitalizacija proizvodnje sta pogoj za obstanek na globalnem trgu.

Darja Kocbek

Možnosti za spodbujanje inovacij in digitalizacije lokalnih gospodarskih dejavnosti ter potreb so v regiji Dolenjske in Bele krajine odlične, saj podjetja podpirajo medsebojno sodelovanje. Prav tako je odlično tudi povezovanje lokalnih raziskovalnih institucij in vključevanje v raziskovalne projekte, pravi **Boštjan Gaberc, direktor podjetja Mikrografija**. Da je zelo pomembno, da podjetja v bližnji in širši okolici uvajajo nove tehnologije, so nam pojasnili v Kolpi. **Tomaž Blatnik, vodja za tehnično področje v Revozu**, nam je razložil, da sta Dolenjska in Bela Krajina v zadnjih letih dosegli izredno močno rast na področju izobraževanja, kar je eden od osnovnih pogojev za inoviranje. Regija Dolenjska in Bela krajina je na področju inoviranja zelo uspešna. To neposredno dokazuje z neto dodano vrednostjo na zaposlenega, ki presega slovensko povprečje, pravijo v Krki.

V Mikrografiji so procesi skoraj v celoti digitalizirani

V Mikrografiji uvajajo inovacije na različne načine. »Glavni vir novih rešitev za digitalizacijo je naš interni oddelek razvoja in raziskav. Oddelek se je v zadnjih letih razširil, saj smo spoznali, kako pomembno je slediti hitremu napredku na področju digitalizacije,« nam je pojasnil direktor Boštjan Gaberc. Razvili so nekaj novih rešitev, ki jih vse bolj nadgrajujejo z umetno inteligenco. To vidijo kot

naslednji korak razvoja, poleg nadgradnje oblačnih storitev. »V našem podjetju razvijamo rešitve za digitalizacijo, zato lahko lastne rešitve najprej preizkusimo in nato uporabljamo. Tako vedno sledimo smericam na področju digitalizacije, procesi pa so skoraj v celoti digitalizirani,« pravi Gaberc.

Inovacije in digitalizacija po njegovih besedah prispevata k povečanju učinkovitosti in produktivnosti podjetij, kar lahko vodi k večji konkurenčnosti in posledično rasti gospodarstva. To pomaga

pri reševanju različnih izzivov, ki se pojavljajo v regiji kot na primer optimizacija delovnih procesov in izboljševanje kakovosti življenja.

Glavni kriteriji za ugodno okolje inoviranja so, kot nam je razložil Gaberc, dostopnost in kakovost znanja raziskovalnih institucij, financiranje v raziskave in razvoj seveda pa tudi ustrezna infrastruktura ter tehnologije. »V Mikrografiji poleg lokalnega poslovanja krepimo tudi prisotnost na tujih trgih, kar nam zagotavlja

Foto: arhiv Mikrografija

V podjetju Mikrografija po besedah direktorja Boštjana Gaberca nove rešitve vse bolj nadgrajujejo z umetno inteligenco.

nadaljnje možnosti razvoja,« nam je povedal Boštjan Gaberc.

Predelovalne dejavnosti jugovzhodne regije ustvarijo 45,3 % dodane vrednosti celotne jugovzhodne regije (pomen teh med vsemi gospodarskimi družbami je 75-odstoten). Še 12,8 % ustvarijo trgovina, gostinstvo, promet, 14,7 % uprava in obramba, socialno varstvo in zdravstvo, desetero poslovanje z nepremičninami, 6,9 % poslovanje z nepremičninami, 6,2 % strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, 6,1 % gradbeništvo (leto 2021).

Pripravila analitika GZS

V Kolpi so aktivno pristopili k digitalnem preoblikovanju

Da sta uporaba digitalnih tehnologij ter uvedba avtomatizacije in robotizacije v proizvodnjo pomembna dejavnika v razvoju podjetja, saj spodbujata inovacije, izboljšujeta učinkovitost in povečujeta

Robotsko brušenje kerrock kopalne kadi.

konkurenčnost, so nam pojasnili tudi v **Kolpi**. »V podjetju smo se odločno spoprijeli s tem izzivom in aktivno pristopili k digitalnem preoblikovanju poslovnih procesov ter iskanjem najboljših rešitev

v smeri avtomatizacije in robotizacije delovnih procesov,« pravijo.

Digitalna strategija podjetja temelji na spremljanju proizvodnih procesov v realnem času in uvedbi digitalnega dvojčka,

ki jim bo omogočil, da se bodo na podlagi pridobljenih podatkov lažje odločali, planirali in spremljali proizvodnjo, optimizirali zaloge ter prilagajali proizvodne plane v realnem času.

V Kolpi ugotavljajo, da je zelo pomembno, da se podjetja v njihovi bližnji in širši okolici razvijajo v tej smeri in uvajajo nove tehnologije, ker je to tudi priložnost za sodelovanje, izmenjavo informacij in dobrih praks. »Naše podjetje je vedno odprto za takšno sodelovanje. Pozitivno je tudi to, da se poleg industrije razvijajo inštitucije, kot sta Razvojni center in Univerza v Novem mestu, ki delujeta na področju izobraževanja in svetovanja,« so nam povedali v Kolpi. Po njihovi oceni so gospodarska razvitanost, znanje in kadri glavni kriteriji, da ima regija ugodno okolje za inoviranje. V prihodnje se bo potrebno osredotočiti predvsem na kakovosten kader, ki ga že sedaj primanjkuje.

BDP na prebivalca regije (23.914 EUR, 2021) je drugi najvišji med dvanajstimi regijami v Sloveniji in je bil za 3,5 % nižji od slovenskega povprečja. Sicer pa je bruto domači proizvod te regije predstavljal 6,7 % BDP-ja Slovenije.

Priprava Analitika GZS

Revoz je z uvajanjem digitalnih dvojčkov začel že zelo zgodaj

Tomaž Blatnik, vodja za tehnično področje v Revozu, nam je razložil, da je celotna avtomobilska industrija v zadnjih nekaj letih prešla v fazo, ko avtomatizacija in z njo povezana digitalizacija proizvodnje ni več prednost, ampak enostavno pogoj za obstanek na globalnem trgu. Tudi Revoz tu ni izjema. »V odvisnosti od tehnologije, ki jo uporabljamo v posameznih oddelkih podjetja, se povečuje tudi stopnja avtomatizacije,« pravi.

V oddelkih sestave in površinske zaščite se v Revozu bližajo ravni popolne avtomatizacije izvedbe dodane vrednosti. Pri spajanju karoserije dosega 95 odstotkov izvedbe dodane vrednosti s pomočjo robotov. »Človek ostaja pomemben deležnik tega procesa, a ne več kot izvajalec

Foto: Revoz

Digitalni dvojček je osnovni pogoj za resno digitalizacijo, meni vodja za tehnično področje v Revozu Tomaž Blatnik.

fizične transformacije, temveč posluževalec stroja, nadzornik procesa in predvsem snovalec ter vzdrževalec,« razlaga Tomaž Blatnik. Revoz je po njegovih besedah pričel z uvajanjem digitalnih dvojčkov že zelo zgodaj. V začetku tega desetletja pa so prišli do realizacije digitalnega dvojčka, kar je tudi osnovni pogoj za resno digitalizacijo, predvsem na delu, ki zajema zasnovano procesa in hitro uvajanje sprememb na proizvodu.

Pomembno je tudi, nadaljuje Blatnik, da je Revoz z uvedbo novih tehnologij numerične prilagodljivosti procesa tudi v okviru skupine Renault med najbolj prožnimi tovarnami. »Dober primer so numerično prilagodljive priprave za več tipov vozil, kjer smo v slovenskem okviru nedvomno orali ledino,« pravi Blatnik. Za nov digitalni skok je po njegovih besedah smiselno izkoristiti investicijske cikle, saj je digitalizacija najbolj stroškovno učinkovita ravno, ko se uvaja ob spremembah procesa in ne samo zaradi digitalizacije same.

»Danes se slovensko gospodarstvo sooča z dejstvom, da ne gre več za nižanje stroškov, ampak za nujen pogoj za obstoj, saj nam inovativni pristopi k avtomatizaciji in digitalizaciji omogočajo

ohranjanje proizvodnih zmogljivosti kljub kritičnemu pomanjkanju delovne sile,« razlaga Tomaž Blatnik. Dejansko je treba ustvariti večjo dodano vrednost brez povečanja ali celo zmanjšanja števila zaposlenih. »V podjetjih imamo zdaj precejšen izziv, kako narediti delo spet privlačno za inovativne posameznike,« pravi Blatnik.

Jugovzhodna regija je druga regija z najvišjo povprečno bruto plačo med 12. statističnimi regijami (1.999 EUR povprečne bruto plače v prvih desetih mesecih leta 2022). V prvih desetih mesecih 2022 je bila povprečna bruto plača v jugovzhodni regiji nominalno višja za 2,3 % (v Sloveniji višja za 2,1 %) v primerjavi z enakim obdobjem 2021 in obenem rahlo višja od povprečne bruto plače v Sloveniji.

Priprava Analitika GZS

V Krki inovativnosti ne spodbujajo le na področju razvoja zdravil

V Krki z digitalizacijo, avtomatizacijo in robotizacijo konstantno zagotavljajo visoko raven kakovosti in hkrati izboljšujejo stroškovno učinkovitost ter odzivnost

Foto: arhiv Krka, Tovarna zdravil Novo mesto

Krka, RKC4, Kontrolno-analizni laboratoriji.

poslovnega procesa. Sprememb ne vpljujejo le na področju razvoja, proizvodnje in oskrbne verige, ampak tudi na drugih področjih, med drugim denimo na kadrovskem področju, kjer se spremembe

zaradi odpiranja novih komunikacijskih poti dogajajo skokovito, kot tudi na področju marketinga, vodenja in ne nazadnje tudi sprejemanja odločitev, so nam povedali v Službi za odnose z javnostmi Krke.

Pri razvoju zdravil uporabljajo tudi digitalna orodja za načrtovanje poskusov in vrednotenje pridobljenih podatkov ter tehnike za spremljanje procesov v realnem času. Velik korak na področju digitalizacije so naredili s prenosom velike količine izvornih podatkov (tehnoloških in analizičnih) v elektronsko obliko.

»Dobro se zavedamo tudi konkurenčne prednosti sodobnih načinov proizvodnje, zato v proizvodnjo farmacevtskih izdelkov vpeljujemo sodobne visokotehnološke rešitve,« pravijo v Službi za odnose z javnostmi Krke. V takšni ali drugačni obliki so v Krkinih poslovnih in proizvodnih procesih prisotni vsi elementi, ki jih danes razumemo pod nazivom Industrija 4.0.

Inovativnosti ne spodbujajo le na področju razvoja zdravil, pač pa v vseh delovnih procesih in na vseh ravneh delovanja podjetja. Krkina inovativna dejavnost je prepoznana in nagrajena tudi v širšem prostoru. Krkini raziskovalni timi namreč vsako leto prejema visoka priznanja Gospodarske zbornice Slovenije. ■